

Historisk resolusjon om oral helse

 HARRY-SAM SELIKOWITZ

I januar i år vedtok styret i Verdens helseorganisasjon (WHO) en resolusjon som anerkjenner byrden av orale sykdommer globalt, som ble godkjent av WHOs beslutningsorgan, Verdens helseforsamling (WHA), i slutten av mai. Dette er en milepæl for oral helse.

Resolusjonen slår fast at det finnes store sosiale ulikheter i tannhelse både i og mellom land, og i tillegg understrekes det at orale sykdommer har de samme risikofaktorer som andre ikke-smittsomme sykdommer (non-communicable diseases – NCD), slik som diabetes, kreft, hjerte-kar sykdommer og overvekt. Den legger også vekt på at det å fremme oral helse vil også bidra til universell helsedekning.

Denne historiske resolusjonen kom ikke «rekende på ei fjøl». Det har gjennom mange år vært gjort forsøk på å sette oral helse på den globale dagsorden – uten å lykkes. Det har kommet små drypp, som i FN-resolusjoner om ikke-smittsomme sykdommer (UN 2011) og om universell helsedekning (UN 2019), men da har oral helse blitt nevnt sammen med andre sykdommer.

Oral helse en del av ikke-smittsomme sykdommer og universell helsedekning

En grunn til at det denne gangen har vært lettere å få igjennom resolusjonen, er nok at oral helse nå er en del av WHOs avdeling NCD, hvor for øvrig norske Bente Mikkelsen er direktør. Tall fra sykdomsbyrdeprosjektet Global Burden of Disease Study¹, hvor forskere samler data på blant annet sykkelighet, dødelighet, risikofaktorer og universell helsedekning, viser at mer enn 3,5 milliarder mennesker globalt har orale sykdommer. Tidsskriftet The Lancet har også nylig (2019) publisert flere artikler om oral helse^{2,3}.

Men hva betyr det at oral helse nå er satt på den globale dagsorden? Vedtaket synliggjør at orale sykdommer er en trussel for folkehelsen og at risikofaktorene må forebygges. WHOs resolusjoner er viktige politiske verktøy hvor medlemslandene forplikter seg til å handle. Denne resolusjonen kan brukes til å påvirke politikere til å sette tannhelse på dagsordenen, noe som vi i Norge også vil ha nytte av. Resolusjonen ber medlemslandene integrere oral helse som en del av den generelle helsen, og dette er noe som NTF i lang tid har vært – og fortsatt er – svært opptatt av.

Veien videre

WHOs resolusjon om oral helse kan med dette bli drahjelp til arbeidet med å utforme fremtidens tannhelsetjeneste. Både internasjonalt og nasjonalt har det vært vanskelig å få

FAKTABOKS

Om WHO / WHA

World Health Assembly (WHA) er det viktigste styrende organet i Verdens Helseorganisasjon (WHO), og består av 194 medlemsstater. Hvert år samles delegater fra alle medlemsstatene for å bli enige om organisasjonens prioriteringer og politikk.

1 <http://www.healthdata.org/gbd/2019>

2 <https://www.thelancet.com/series/oral-health>

3 [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(18\)31707-0/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(18)31707-0/fulltext)

FAKTABOKS

Om Harry-Sam Selikowitz

Harry-Sam Selikowitz deltar i NTFs arbeid i FDI World Dental Federation og i CED – Council of European Dentists.

Selikowitz var medlem av FDI Science Committee i perioden 2011–18 og ledet komiteen fra 2015 til 2018. Han har initiert og utarbeidet flere policydokumenter som er vedtatt av FDI World Dental Parliament. Han har dessuten lang erfaring fra internasjonalt arbeid i WHO.

satt oral helse på dagsordenen, og en forpliktende WHO-resolusjon vil forhåpentlig hjelpe på dette. Men utfordringene er der, og det er vel nok å vise til at et flertall på Stortinget nylig vedtok å fjerne avgiften på alkoholfrie drikkevarer – et angrep både på tannhelsen og folkehelsen. Så det er fortsatt en lang vei å gå – ikke bare internasjonalt, men også her på vår egen hjemmebane.



Harry-Sam Selikowitz. Foto: Kristin Aksnes.



TANNLEGENES
GJENSIDIGE
SYKEAVBRUDDSKASSE

www.sykeavbruddskassen.no

TGS – forsikringselskap for medlemmer av Den Norske Tannlegeforening

